

Winning aardgas in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

12 september 2006 / rapportnummer 1714-53

commissie voor de milieueffectrapportage

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

uw kenmerk
ET/EM / 6052166

uw brief
12 juli 2006

ons kenmerk
1714-52/Dk/lp

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Winning
van aardgas blok L09 vanaf satellietplat-
form L09-FA-1 en L09-FB-1

doorkiesnummer
(030) 234 76 22

Utrecht,
12 september 2006

Geachte Minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Winning van aardgas blok L09 vanaf satellietplatform L09-FA-1 en L09-FB-1. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas in blok L09 vanaf de satellietplatformen
L09-FA-1 en L09-FB-1

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Winning van aardgas in blok L09 vanaf de satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1,

uitgebracht aan het Ministerie van Economische Zaken door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Winning van aardgas in blok L09 vanaf de satellietplatformen
L09-FA-1 en L09-FB-1,

de secretaris

drs. A.R. van Dijk

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 12 september 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN OVER DE BESLUITVORMING.....	2
3.1 Plaatsing satellietplatformen.....	2
3.2 Toepassing mijnbouwhulpstoffen	3
3.3 Archeologie	3

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 12 juli 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant d.d. 19 juli 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM) heeft het voornemen om op de Noordzee vanaf twee satellietplatformen genaamd L09-FA-1 en L09-FB-1 een aantal gasvelden in productie te nemen in blok L09 op het Nederlandse deel van het continentale plat. Gewonnen gas zal via een aan te leggen pijpleiding naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie L09-FF-1 worden getransporteerd en vandaar via de bestaande NOGAT-leiding worden afgevoerd naar de gasbehandelingsinstallatie te Den Helder. De gasproductie wordt geschat op een maximum van 6 miljoen Nm³ per dag en de productie wordt geschat op 15-20 jaar.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) categorie C17.2 is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over vergunningverlening voor het oprichten en in standhouden van de satellietplatformen op grond van artikel 40 Mijnbouwwet.

Bij brief van 12 juli 2006¹ heeft het Ministerie van Economische Zaken de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER. Het MER is op 20 juli 2006 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER, zoals vastgesteld op 6 juni 2006;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁵.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Artikel 7.10 Wet Milieubeheer.

om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de vergunningen inzake artikel 40 Mijnbouwwet.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER tezamen met de vergunningaanvragen ingevolge de Mijnbouwwet aanwezig** is.

Het MER geeft een goede beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten daarvan op het milieu. Er is daardoor goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

De samenvatting geeft een goed beeld van de belangrijkste informatie in het MER.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN OVER DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Plaatsing satellietplatformen

In paragraaf 5.2.2 van het MER⁶ wordt gesteld dat met uitzondering van de zeebodempluistering de emissies en verstoringen bij het plaatsen van de platformen gering zijn ten opzichte van het boren.

⁶ Zie pagina 82 van het MER.

Hoe groot de geluidsemissies bij het plaatsen van de satellietplatformen kunnen zijn (met name tijdens het heien van de fundatiebuis) en welke verstoringen en overlast er kunnen optreden voor de ter plekke aanwezige zeezoogdieren wordt in het MER niet nader uitgewerkt. Gezien de ervaring bij projecten met soortgelijke technieken (bijvoorbeeld Offshore windpark bij Egmond) valt te verwachten dat de geluidsemissie bij het heien van een buis met een diameter van 4,2 meter aanzienlijk kan zijn.

- De Commissie beveelt aan om de geluidsemissies en de mogelijke effecten op de zeezoogdieren in beeld te laten brengen en hier bij de vergunningverlening aandacht aan te besteden. Hierbij valt te denken aan het preventief verjagen van eventueel aanwezige dolfinnen/bruinvissen door het produceren van geluid waarvan de dieren geen (blijvende) schade c.q. ernstige verstoring kunnen ondervinden.

3.2 Toepassing mijnbouw hulpstoffen

In paragraaf 4.6.1 van het MER onder “Mijnbouw hulpstoffen”⁷ wordt vermeld dat per dag 150 liter soda-oplossing wordt toegevoegd aan de gasstroom voor de optimale werking van de MEG (Mono Ethyleen Glycol). Na verdamping van al het productiewater in de MEG-regeneratie-unit op het gasbehandelingsplatform blijft de soda achter in de droge MEG-stroom. In het MER wordt niet beschreven hoe voorkomen wordt dat de sodaconcentratie in de MEG-stroom voortdurend toeneemt en of er milieueffecten te verwachten zijn van eventuele vervanging c.q. regeneratie van de MEG.

- De Commissie beveelt aan om te laten beschrijven hoe voorkomen zal worden dat de sodaconcentratie in de MEG-stroom voortdurend toeneemt en of er milieueffecten te verwachten zijn van eventuele vervanging c.q. regeneratie van de MEG. Indien er milieueffecten te verwachten zijn adviseert de Commissie om hier middels vergunningvoorschriften rekening mee te houden.

3.3 Archeologie

De conclusie in het MER ten aanzien van archeologie is gebaseerd op de in de Noordzee-atlas aangegeven “lage kans” op archeologische waarden. Mogelijk zijn er in het plangebied toch archeologische waarden te verwachten.⁸

- De Commissie adviseert om ten behoeve van verdere besluitvorming nader onderzoek naar archeologische waarden te laten verrichten. Dit onderzoek kan wellicht gecombineerd worden met de waarschijnlijk nog te verrichten onderzoeken naar de stabiliteit van de bodem en/of er obstakels in de bodem zijn.

⁷ Zie pagina 72 van het MER.

⁸ Zie inspraakreacties van het ROB d.d. 12 april 2006 (richtlijnenfase) en 15 augustus 2006 (bijlage 4). Hierin wordt gesteld dat op basis van bestaande archeologische en bodemkundige gegevens de uitspraak “een lage archeologische verwachting van het onderhavige plangebied” in het MER (pagina 143, subparagraaf 8.10.3) te prematuur is.

BIJLAGEN

bij het Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas blok L09 vanaf de satellietplatformen
L09-FA-1 en L09-FB-1

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 12 juli 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van Economische Zaken			
			
Commissie voor de milieueffectrapportage			
ingekomen: 13 JULI 2006			
nummer: 1714-26			
dossier:			
kopie naar: <i>Dn</i> <i>72</i>			
Aan			
Commissie voor de milieueffectrapportage			
t.a.v. dr. G.P.J. Draaijers			
Postbus 2345			
3500 GH UTRECHT			
Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
12 JULI 2006		ET/EM / 6052166	diversen
Onderwerp			
Aanbieding MER: "Winning van aardgas in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1" + vergunningaanvragen			
Geachte heer Draaijers,			
Hierbij doe ik u toekomen het bij mij, op 07-07-2006, door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., te Assen, ingediende milieueffectrapport (MER): "Winning van aardgas in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1", alsmede de aanvragen voor vergunningen ingevolge artikel 40 van de Mijnbouwwet voor het oprichten van twee mijnbouwinstallaties: - Satellietplatform L09-FA-1; - Satellietplatform L09-FB-1.			
Het MER is opgesteld conform de daartoe, op 06-06-2006, vastgestelde Richtlijnen en is inmiddels door mij aanvaard.			
Gaarne verzoek ik u om een "Toetsingsadvies" betreffende dit MER uit te brengen. Ik verzoek u om het "Toetsingsadvies" uiterlijk op 05-10-2006 bij mij in te dienen.			
Het MER en alle andere voor de procedure relevante documenten zullen ter inzage worden gelegd en een kennisgeving daarover zal op 19-07-2006 worden gepubliceerd in de Staatscourant en de Volkskrant.			
Voor nadere informatie over de terinzagelegging, de openbare zitting en de mogelijkheid om inspraakreacties en adviezen in te dienen verwijs ik naar de tekst van de kennisgeving (bijlage).			
Van inspraakreacties en adviezen die naar aanleiding van de terinzagelegging bij mij worden ingediend zal ik u zo spoedig mogelijk afschriften doen toekomen.			
Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax	
Prinses Beatrixlaan 5	(070) 379 79 99	(070) 379 63 58	
Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door	
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	Ing. M. Mezger	
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl		
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl	Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden	

Ministerie van Economische Zaken

Voor nadere informatie kunt u bellen met ing. M. Mezger (tel. 070 - 379 79 99)

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

mw. mr. Y. Peters
MT-lid Directie Energiemarkt

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in Staatscourant d.d. 19 juli 2006

KENNISGEVING

Inpraak betreffende het milieu-effectrapport (MER): "Winning van aardgas in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1".

De Minister van Economische Zaken maakt bekend, dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., kantoor houdende aan de Schepersmaat 2, te Assen, op 07-07-2006, aanvragen heeft ingediend voor vergunningen op grond van artikel 40 van de Mijnbouwwet voor het oprichten of in stand houden van mijnbouwinstallaties ten behoeve van de winning van aardgas in blok L09 van het Nederlandse deel van het continentaal plat. Het betreft de Satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1.

Bij deze aanvragen is gevoegd het MER: "Winning van aardgas in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1".

Doel van de voorgenomen activiteit

Het op economisch, veilige en milieutechnisch verantwoorde wijze ontginnen van in blok L09 aangetoonde aardgas-voorkomens.

Aard van de voorgenomen activiteit

Het uitvoeren van boringen, het plaatsen en in bedrijf nemen van de twee satellietplatformen, het testen en schoonproduceren van geboorde putten, aanleg en gebruik van een gastransportleiding en het transporteren van het gewonnen aardgas naar het bestaande behandelingsplatform L09-FF-1.

Plaats van de voorgenomen activiteit

De satellietplatforms zullen worden geplaatst in blok L09 van het Nederlandse deel van het continentaal plat, op ruim 25 km ten noordwesten van Vlieland en Terschelling.

Informatie ten behoeve van de inspraak

Het MER, de vergunningaanvraag en de andere relevante stukken (startnotitie, adviezen, inspraakreacties, richtlijnen) liggen, tijdens werkuren, van 20-07-2006 tot en met 31-08-2006 ter inzage bij het Informatiecentrum van het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 30, te Den Haag.

Een samenvatting van het MER kan aangevraagd worden bij: kan worden aangevraagd

bij: Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Postbus 28000 J.H.B. Spijkerman
9400 HH ASSEN
Contactpersoon: J.H.B. Spijkerman Telefoon: 0592 - 362460

Inspraak

Iedereen heeft de gelegenheid om, tot en met 31-08-2006, schriftelijk en mondeling zienswijzen ten aanzien van het MER in te dienen bij:

Ministerie van Economische Zaken
DG Energie en Telecom
Directie Energiemarkt Contactpersoon: Ing. M. Mezger
Postbus 20101 Telefoon: 070 - 379 79 99
2500 EC DEN HAAG

Ook voor inlichtingen kunt u zich wenden tot Ing. M. Mezger.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Nederlands Aardolie Maatschappij B.V. (NAM)

Bevoegd gezag: Minister van Economische Zaken

Besluit: Vergunning conform artikel 40 van de Mijnbouwwet

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C17.2

Activiteit: Aardgaswinning in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 13 april 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 30 mei 2006

richtlijnen vastgesteld: 6 juni 2006

kennisgeving MER: 19 juli 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 12 september 2006

Bijzonderheden:

De Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM) heeft het voornemen om op de Noordzee vanaf twee satellietplatformen genaamd L09-FA-1 en L09-FB-1 een aantal gasvelden in productie te nemen in blok L09 op het Nederlandse deel van het continentale plat. Gewonnen gas zal via een aan te leggen pijpleiding naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie L09-FF-1 worden getransporteerd en vandaar via de bestaande NOGAT-leiding worden afgevoerd naar de gasbehandelingsinstallatie te Den Helder. De gasproductie wordt geschat op een maximum van 6 miljoen Nm³ per dag en de productie wordt geschat op 15-20 jaar.

Het MER geeft een goede beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten daarvan op het milieu. Er is daardoor goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

De samenvatting geeft een goed beeld van de belangrijkste informatie in het MER.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. W.G. Been

dr. N.M.J.A. Dankers

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

prof.ir. J.J. van der Vuurst de Vries

Secretaris van de werkgroep:

drs. A.R. van Dijk

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060815	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	20060823

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Winning aardgas in blok L09 vanaf satellietplatformen L09-FA-1 en L09-FB-1

De Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM) heeft het voornemen om op de Noordzee vanaf twee satellietplatformen genaamd L09-FA-1 en L09-FB-1 een aantal gasvelden in productie te nemen in blok L09 op het Nederlandse deel van het continentale plat. Gewonnen gas zal via een aan te leggen pijpleiding naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie L09-FF-1 worden getransporteerd en vandaar via de bestaande NOGAT-leiding worden afgevoerd naar de gasbehandelingsinstallatie te Den Helder. De gasproductie wordt geschat op een maximum van 6 miljoen Nm³ per dag en de productie wordt geschat op 15-20 jaar.

ISBN-10: 90-421-1915-2

ISBN-13: 978-90-421- 1915-4